

ZESTIG

Literaire thriller

Deel 1: sub Nena

ZESTIG

Literaire thriller

Deel 1: sub Nena

Luk Gybels

Copyright: Luk Gybels, Hasselt, 2017

Ontwerp omslag: Luk Gybels

ISBN: 9789402165630

Reacties: luk.gybels@gmail.com

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

'Zestig worden is, denk ik, als je het al haalt,
een verjaardag om nooit meer te vergeten.'

- Adriaan Lotgiers

INHOUD

Adriaan	9
Kim	39
Nena	71
Herman	112
Nena	144
Herman	165
Nena	181
Onderzoeksrechter	215
Ceciel	226
Adriaan	251

Adriaan

Zachtjes streelt hij haar met zijn wijsvinger over het hoofd. Langs haar wang. Over die gouden blonde haren van haar.

‘O Lies, wat houd ik toch van je, je hebt er geen benul van,’ fluistert hij, met een zware stem.

Behoedzaam maar vol devotie bemint het puntje van zijn vinger haar. De vrij vallende haarlokken waarvan de uiteinden over het vuurrode, sexy badpak vallen, strikken zijn ogen. Zijn blik glijdt over de rode stof die wat verderop zo aanlokkelijk eindigt en er het begin vormt van een fraai stel lange, lenige benen.

‘O Lies,’ zicht hij, terwijl zijn vinger verder knuffelt. Over haar badpak schuift.

Hij trekt een lange baan over zijn wang, de traan die uit zijn ogen druppelt.

‘Schat, we hadden het toch zo goed samen. Ik mis je nog elke dag, elke seconde. O Liesje toch,’ kreunt hij.

Hij voelt tranen opwellen en laat ze de vrije loop. Door het traanvocht heen blijft hij naar haar kijken. Met schokjes hobbelt het topje van zijn vinger verder over haar badpak.

De foto maakt hem weemoedig. Het confronteert hem met op papier vastgelegd geluk. Geluk dat je op het moment zelf niet als dusdanig ervaart, maar dat zich slechts na zovele jaren openbaart. Geluk dat enkel nog rest in herinneringen. Dat, en Adriaan weet dat het zich nog altijd tastbaar manifesteert, in de twee fijne zonen die ze samen hebben. Mensen in wie ze nog altijd aanwezig is. Mensen om te koesteren.

Het zijn de schelpen die de zee, na die laatste, brute golf waarmee ze Liesje meesleurde, voor hem achterliet. Oesters, met twee prachtige parels van zonen in. Herman en Kim Lotgiers.

Lies. Met, vallend over haar schouders, haar losgeknoopte lange blonde haren, als een natuurlijk verlengstuk van het helderrode badpak dat ze droeg. Haar gezicht, vol zomers genot en moederlijke tevredenheid. Een arm ligt om haar schouders. Die van hem. Hij, met de zonnebril achterover in het haar geschoven, languit liggend in de strandzetel die hij tegen die van haar had getrokken. Om

samen te genieten van zon, zee en strand. Van het vakantiegevoel. Van hun zonen. Maar hij bovenal van haar, zijn vrouw. Van Lies. Zijn Liesje.

Genietend van hun samenzijn, op dat stukje strand, in De Panne. Vlakbij het appartement dat ze het jaar voordien gekocht hadden.

Op de voorgrond staan hun twee stoere knapen, Kim, twaalf of dertien toen, en zijn twee jaar oudere broer Herman. Al tieners, maar als uitgelaten kinderen in de weer met een diepe kuil te graven. Zandkastelen te bouwen. Hun twee zonen, die zand schepten op een steeds hoger wordende berg. Hun berg van geluk die toen niet op kon.

Hoe hij, het gezinshoofd, er zelf bijzat, het moment smakend. In blauwe zwembroek. Met zijn lichte borstharen. Plagend noemde Lies hem soms weleens haar 'grote lieve pluchen beer,' valt hem te binnen, met een moeizame maar warme glimlach om de lippen.

Hij had toen nog een weelderige, donkerblonde haardos. Nu schoot daar alleen nog twee strookjes van over, keurig verdeeld over de zijkanten. Dun haar dat niet meer blond was maar grijs.

Zijn blauwe ogen, waarvan Lies altijd zei dat ze kattenkwaad uitstraalden. Nou ja, hij hield en houdt nog altijd van een kwinkslag. Maar als hij nu in de spiegel kijkt, ziet hij enkel maar doffe kijkers vol mistroostigheid.

En bij momenten, nog altijd, verdriet, nog steeds veel verdriet.

Herman. Poserend als de stoere bink, in zijn donkere bermuda. Zijn oudste die hem van torso direct doet denken aan hoe hij zelf was op die leeftijd. Hijzelf beoefende altijd wel graag en veel sport. Maar zijn zoon was er verbeterd in, toen al verknocht aan fitness. Thuis, op zijn kamer, was hij al vroeg in de weer met gewichten. In het schuurtje achter, met een stevige staaf die Adriaan op zijn vraag in een hoge deuropening solide had verankerd, met armspieroefeningen. Elke morgen, iedere avond werkte hij er zijn programma af. Je kan er dan ook niet naast kijken, op de foto, de spiergroei van zijn op dat tijdstip, en zeker voor zijn leeftijd, al fenomenaal ontwikkeld mannelijk lichaam.

In schrill contrast, zijn broertje Kim. Een kleine Adonis. Adriaan herinnert zich nog goed hoe hij die opmerkelijke man, die naast hen met zijn gezin lag te zonnen, aansprak met de vraag of hij een foto van hen kon maken. Kim, met de strandschop in beide handen geklemd, had geen aandacht voor de echt wel corpulente, haast uit

zijn dik lijf spattende gelegenheidsfotograaf, maar was, met een bedrukt gezicht, een en al concentratie op het bouwwerk waarmee hij samen met Herman in de weer was. Hij stond erbij alsof hij er klaar voor was om de hele strook van Knokke naar De Panne om te spitten.

Kim, zo valt Adriaan nu op, had veel van zijn moeder. Het gezicht, met onder die donkere, weemoedige ogen de vele zomersproetjes, en ook de langere sluike haren doen denken aan Lies van toen ze jong was, van de foto's die ze uit haar tienertijd had. Ook het licht gebruikte slanke lijf. Een eeuwigheid deze foto niet meer onder ogen te hebben gehad, frappeert het Adriaan hoe fel zijn jongste op deze opname Lies uitstraalt: in de verfijndheid, het elegante en het ongerept zijn, in alles eigenlijk. In de schoonheid. Een en al verleiding, waarvan Kim zich niet bewust was. Niemand van hen, ook hem was het toen in elk geval niet opgevallen. Een bekoring, zo merkt hij, op de koop toe eens geaccentueerd door dat veel te kleine zwembroekje dat Kim droeg. Dat Lies, en Adriaan moet lachen, dat toen niet gemerkt had dat die blauwwit geruite zwembroek van Kim, voor hun jongste eigenlijk al veel te klein was... Het was misschien een dingetje dat hij twee, drie jaar voordien ook al droeg.

In alles, zo beseft Adriaan ineens, was Kim op dat moment een beetje de dochter die ze nooit hebben gehad.

Hij, en ook Lies, hadden, na Herman, er zo naar uitgekeken dat de vrucht die ze in haar buik droeg een meisje zou zijn. Dat was hun grootste wens geweest, daar hadden ze, in de lange gesprekken die ze erover voerden, ook meteen weer op een lijn gezeten. Nu ja, ze wisten vooraf wel dat er vijftig procent kans bestond dat het tegenviel. Met die wetenschap in het achterhoofd hadden ze de ontgoocheling, toen met de echografie die slechts laat in de zwangerschap duidelijkheid gaf, bleek dat weer een jongen op komst was, relatief snel verteerd. Temeer toen na zijn geboorte Kim een heel rustige en gemakkelijke baby bleek te zijn. De babykleertjes die ze al gekocht hadden, in de vaste overtuiging dat ze dit keer wel een meisje zouden hebben, pasten Kim evengoed. Precies zoals de naam die ze al voor hun dochttertje hadden uitgekozen.

Kim, een mooie jongen, denkt Adriaan, maar in die periode al erg in zichzelf gekeerd. Een altijd speels, opgewekt, vrolijk en open kind.

Maar vanaf de periode, van die foto, puberend, en van karakter veranderend: hij zonderde zich veel af op zijn kamer, een jochie van wie je vanaf dat moment geen hoogte meer kreeg. De mooie jongen, maar daar zelf niet het minste besef van hebbend. Integendeel, het was alsof het leven hem bezwaarde.

Het schiet Adriaan te binnen dat het ongeveer die tijd zal geweest zijn dat Kim veel begon op te trekken met Danny, een neef van hem. Het zoontje van zijn zus kwam een dik jaar voor Herman ter wereld. In alles zowat de perfecte baby, het ideale kind, een voorbeeldige jongen. Een zoon zoals hij zich ook graag gewenst had. Nooit onvriendelijk. Uiterst beleefd, galant zelfs. Een vlotte prater. Puike resultaten op school. Zijn ouders elk moment behulpzaam. Een pientere en gezonde, sportieve kerel. Kortom, een rolmodel voor die twee zonen van hem. Het was voor Adriaan dan ook een eer om het peterschap over hem te mogen dragen. Zonder meer trots was hij daarover.

Kim had veel aan Danny. Waar zijn broer Herman met ontzettend veel dingen in de weer was (sport, de jeugdbeweging) en weinig thuis te vinden was, had Kim in zijn vrije uren niets om handen.

Thuis zijn tijd (hij en Lies waren allebei meer dan fulltime aan de slag) zitten verdoen, dat vond hij maar niets voor een jongen van twaalf. Het voorstel van zijn zus dat Kim op woensdagnamiddag en zaterdag bij Danny kon blijven, viel dan ook als een godsgeschenk uit de hemel. Zo zat Danny, enig kind, ook niet langer alleen, en zijn petekind was oud en rijp genoeg om op Kim te passen. Daar had Adriaan het volste vertrouwen in. Bovendien had de bedeesde Kim in Danny een volmaakt toonbeeld.

Een fantastisch voorstel, al ervoeren Kim, én ook zijn broer Herman het in het begin anders. Herman zag, door de honderd en een verplichtingen die hij in het verenigingsleven en tegenover zijn vrienden had, met lede ogen aan hoe zijn broertje in zijn plaats met zijn neef mocht optrekken. Maar een vader, die het beste voorheeft met zijn kinderen, moet soms al eens streng zijn en knopen doorhakken. Dat had de kleine Kim toen overigens bij momenten wel nodig. Ook op dat vlak kon hij een voorbeeld nemen aan zijn twee jaar oudere neef, die zoals het hoorde wel luisterde naar zijn ouders.

Adriaan denkt met voldoening en heimwee terug aan hoe het voorstel van zijn oudere zus Ceciel toen een voor Lies en hem, fijne tijd had ingeluid. Eindelijk hadden ze eens ruimte en aandacht voor elkaar en konden ze verschillende weekendjes doorbrengen aan de

kust. Van de weekendtrips die ze deden, komen die in Amsterdam en Londen hem nu zo weer voor de geest. Heerlijke periode was dat. Hij vergeet haast nog de tien dagen In New York!

Herman bleef slapen bij zijn beste vriend, Kim bij Danny. Zelfs een groot stuk van de vakantie, toen Herman op kamp was, hadden ze rust toen zijn zus liet weten er geen graten in te zien dat Kim veertien dagen kwam logeren. Hij bleef er zelfs veel langer. Wat een luxe was dat!

Tot op zekere dag (was het nu na een half jaar, of bijna een goed jaar?) Kim liet weten niet meer naar ginds te willen gaan. Hij was flauw, vaag, afwijkend, ronduit kinderachtig in zijn uitleg geweest, iets waar Adriaan als vader niet mee overweg kon. Het had, zo kon hij uit zijn uitleg opmaken, iets te maken met een meisje dat zijn neef had leren kennen. Dat Danny voor hem geen aandacht meer had. Toen hij in een kort telefoontje Danny daar even voorzichtig naar polste, bleek de uitleg van Kim kant noch wal te raken.

Woedend was hij geweest, om de explicatie die Kim opgerakeld had. Dat het van Kim geen manier was om zijn petekind zo te behandelen. Bovendien zaten Lies en hij op dat moment met concrete plannen om er onder hun tweetjes nog eens enkele weekendjes tussenuit te gaan. Adriaan weet nog goed hoe hij, vol ingehouden woede, op het punt stond de kleine eens stevig de les te gaan lezen. Doch Lies was hem voor. Ze zei, als kleine Kim niet meer wilde gaan, dat het voor haar oké was. Dat had ze weken voordien, toen Kim al aangaf liever op zijn kamer te willen luieren, ook al eens gezegd. Kim was toen nog zo verstandig geweest om te willen luisteren naar de wijze raad van zijn papa.

Lies en hij hadden daarover nog fikse ruzie gemaakt. Hij vond dat wat Lies gedaan had, allesbehalve een toonbeeld van een goede opvoeding. En dat ze, met haar lichtzinnig gelijk geven van de kleine, de tijd die ze af en toe voor hunzelf nodig hadden, getorpedeerd had. Lies was, vanuit dat peperkoekenhart van haar, te toegankelijk. Te zwak voor haar jongens. In elk geval toch voor Kim.

Adriaan had wel uit zijn vel kunnen springen van woede, toen zijn petekind hem enkele dagen later zelf opbelde. Danny maakte zich zorgen, had hem getelefoneerd om te informeren of alles goed was met Kim, en waarom die dan niet meer op bezoek kwam. Adriaan weet nog goed hoe hij daar toen stond, met een mond vol tanden. Als een vader die schijnbaar geen controle had over de opvoeding

van zijn eigen kinderen. Zijn petekind had een goede band met zijn zoon. Natuurlijk miste hij Kim, natuurlijk had hij te kennen gegeven dat het leek alsof Kim hem niet meer boeiend genoeg vond om mee op te trekken. Natuurlijk voelde zijn petekind zich daardoor gekrenkt in zijn eer. En ja, Danny vertelde hem dat het meisje dat hij had leren kennen, ernaar uitkeek om Kim eindelijk eens te ontmoeten. Helemaal in tegenspraak met wat Kim hem had proberen wijs te maken. Kim miste rijpheid, toonde zich in alles zwak, en dat had hem toen als vader diep geraakt en geschokt. Adriaan vergeet dat gevoel nooit meer.

Aan de telefoon had hij zich een geslagen hond gevoeld, hij kon niet anders dan zeggen dat het om ondoordacht en ongepast gedrag ging van Kim, excuseerde zich nadrukkelijk en uitvoerig voor zijn zoon en beloofde Danny dat het in orde zou komen. Kim, die zich hardnekkig bleef vastbijten in die verdomde leugen van dat vermeende lief van Danny!

Toen Adriaan zijn jongste zag, trilde hij van woede. Hij gaf hem een donderpreek en zei dat het vanaf nu afgelopen moest zijn met het opdissen van leugens en dat onvolwassen gedrag van hem, een knul van twaalf, haast dertien onwaardig. Hij gaf Kim te kennen dat hij het als de bliksem terug kon gaan goedmaken door zich keurig bij Danny te gaan verontschuldigen. En dat hij als bezorgde vader het niet verder kon verdagen dat een knaap van twaalf zijn vrije tijd als een nietsnut doorbracht op zijn kamer. Dat Kim eindelijk eens moest gaan beginnen met zijn petekind, een jongen aan wie hij verdomd in alles een voorbeeld kon nemen, te respecteren.

Toen Lies thuiskwam en ervan hoorde, was ze op haar beurt kwaad, maar tot zijn grote verbijstering op hem dan, Adriaan. Ze koos partij voor Kim. Alsof ze op dat moment geen besef had van het gezichtsverlies dat hij in de ogen van zijn jongste zoon leed. Als vader teruggefloten worden door zijn eigen vrouw. De moeder van het ondankbare schepsel dat zich niet eens schaamde, laat staan een iets of wat begrijpend teken gaf dat hij met een schuldgevoel zat. Per overmaat van ramp verweet ze Adriaan dat zijn petekind in zijn ogen belangrijker was dan zijn eigen zoon. Ze stelde dat Kim, als die niet meer graag bij Danny vertoefde, dan ook niet meer diende te gaan.

Adriaan weet nog goed hoe hij zich diep in zijn eer aangetast voelde. Zeker een week wisselden ze geen woord. Sliepen ze zelfs apart.

Na een tiental dagen legde hij zich erbij neer. Iemand moest het doen. En dat Lies volhardend was in haar koppigheid, zo kende hij haar.

Het zorgde voor het ergste crisismoment in hun huwelijk. Adriaan blijft erbij dat het niet de juiste beslissing was die Lies toen genomen had. Niet alleen ondermijnde zij daardoor op een erg pijnlijke manier zijn autoriteit als ouder, bovenal was het voor Kim een gemiste kans. Danny had zulk een goede invloed op hem. Hij had nog een heel belangrijke rol voor hem kunnen betekenen in de periode die aanbrak. Want Kim, die tot dan eigenlijk altijd een gemakkelijk kind was geweest, had het nu aanzienlijk moeilijk door de beginnende puberteit die in hem zat te woelen en waardoor hij zich duidelijk niet lekker in zijn vel voelde. Alsof het een ongeschreven wet is die stelt dat je dan als kind, als beginnend puber in opstand moet komen tegen het ouderlijk gezag. Het was juist op dat moment dat Kim behoefte had aan structuur, aan regels, aan een misschien strenge maar veilige vaderlijke hand. Maar wat hij kreeg was een zachte, en voor hem op dat moment te zwakke, niet sturende moederhand.

Maar Lies was ook maar een mens. Een mooi mens, met al haar kwaliteiten. Iemand van vlees en bloed, dus ook niet vrij van zwakheden. Natuurlijk had hij haar zwakheid al lang vergeven. Maar dat neemt niet weg dat, als zij hem toen in zijn waardigheid als vader gelaten had, Kim achteraf ook nooit in die mate ontspoord was. Ach, denkt Adriaan, eigenlijk niet normaal hoe een mens door een enkele oude foto helemaal ondersteboven kan zijn.

Hij had een kop sterke koffie gezet, daar was hij aan toe. Hij schuift zich met zijn stoel opnieuw onder de tafel en is met zijn aandacht weer helemaal bij de foto. Hij bekijkt Herman. Elke vader ziet al zijn kinderen graag, dat zal overal wel zo zijn. Bij hem is dat niet anders, ook toen niet, de periode waarin de foto gemaakt is. Ook Herman zag hij graag, misschien nog een beetje meer, of anders dan Kim, omdat Herman er nu eenmaal behoefte aan had. Hij wist ook wat er in zijn oudste leefde, dat terwijl Kim zich volledig afsloot. Ergens normaal dat je een sterkere band hebt met een kind dat zich voor jou openstelt, analyseert Adriaan, terwijl zijn blik zich op de foto heeft vastgezogen. Herman bezat een torso dat als het ware volgeplakt hing met meisjesblikken, zo herinnert hij zich, met een glimlach om de lippen.

Zijn gespierde lijf, de inspanningen die hij ervoor deed, waren, zo realiseert Adriaan zich nu nog maar eens ten volle, in feite het resultaat van een soort compensatie die hij zocht voor zijn gezicht. Zoals hij op de foto prijkte, met onder dat ultrakort gesneden zwarte kapsel zijn haviksnus, die zware wenkbrauwen en ogen die niet op één lijn staan maar duidelijk uit evenwicht zijn, maakte Herman niet echt een fraaie indruk. Een lelijkheid waarvoor men hem op school als kind al pestte maar waaronder hij in zijn prille tienerjaren pas echt gebukt ging. Al de inspanningen die hij aan zijn lijf deed ten spijt, succes bij meisjes bleef uit.

Compassie dat hij zoveel jaren heeft gehad met die jongen!

Hij heeft de koekjesdoos bij zijn kopje gezet. Kiest na veel weifelen er nog eentje uit en steekt die in zijn mond. Hij geniet van de zoetheid. En van de foto die voor hem ligt.

De stoere en de mooie jongen. Zijn boys.

De mooie dame in het rood. Zijn eeuwige geliefde. In alles.

Adriaan, die de gewoonte had om met potlood op de achterkant van elke foto jaartal, plaats en de personen met naam, en soms met leeftijd te vermelden, draait de foto om. Hij leest dat hij, na *'De Panne'*, in fijne letters *'Mama:34, Ik:36, Kim:12j, Herman:14j.'* genoteerd had.

Adriaan zucht, als hij hurkt aan de kast waarin door de jaren heen zich een hele bibliotheek van fotoalbums had opgebouwd. Hij weet dat hij nog verder op zoek moet, naar die ene geschikte foto die kan dienen voor op de uitnodiging.

Het jongste jaar had hij diep gezeten. Héél diep. De dood van Lies had hem neer gesmaakt.

Toen de dokter de diagnose stelde, van die gevreesde ziekte met de beginletter k, stond hij nog geen drie weken later aan haar graf. Ze leed aan een van de meest agressieve, onwaarschijnlijk snel woekerende kankers.

Tijdens de zware depressie waarin hij tuimelde, volgde op de koop toe ook nog eens het rampzalige nieuws van zijn werk, dat hij bij de slachtoffers hoorde van een ingrijpende reorganisatie.

Lies zou er nu 58 geweest zijn, denkt hij. Natuurlijk waren er weleens spanningen geweest tussen hen. Het opvoedingsconflict over Kim was misschien wel het ergste. Maar de moeilijke momenten die ze hadden, verzonken in het niets, bij het geluk dat

ze altijd kenden. Geluk waarvan je op het moment zelf, als je het ondergaat, je niet bewust van bent.

Daar dacht hij aan, toen het allemaal voorbij was. Het moment dat ze, na de afscheidsviering, aan het voor haar vers open gespit stukje grasveld kwamen.

Over drie maand wordt hij er zestig. Zestig, je wordt het, als je tenminste dat geluk hebt, maar eenmaal, zo beseft hij. Lang had hij eraan getwijfeld of hij wel wat zou organiseren. Nog eens met zijn allen samenzijn, het zou hem deugd doen. Een goed glas drinken, lekker eten. Waren het tenslotte niet zijn kinderen die hem het afgelopen jaar zo intens gesteund hadden? Ze verdienen het eens om in het zonnetje te worden gezet, daar was hij nu al uit. Maar dat het samenzijn op de allereerste plaats in het teken zou staan van Lies, was een punt dat voor hem al een tijdje vaststond.

Hij nam zich voor om voor zijn verjaardag (die op een vrijdag viel) in de Ardennen een bungalow huren. Eentje met slaapmogelijkheid genoeg voor iedereen. De uitnodiging, waarvoor hij nog een geschikte foto moet zien te vinden, krijgen ze drie maanden vooraf. Ruim op tijd, denkt hij, om hen toe te laten die datum in de agenda te prikken.

Wie hij allemaal uitnodigt, daar is hij nog niet helemaal uit. Hoewel het op zich ook weer geen moeilijk vraagstuk was: hij had immers weinig of geen familie.

Aan de kant van Lies was de tak uitgebreid, maar het laatste jaar had hij van niemand van hen nog iets gehoord of gezien. De banden tussen Lies en de rest van haar familie waren dan ook nooit hecht geweest. Om het nog maar zachtjes uit te drukken. Op een of andere manier had hij altijd met het gevoel gezeten dat haar ouders het haar kwalijk namen dat ze *maar* met een verzekeringsagent was getrouwd.

Maar het grote pijnpunt lag wel bij haar moeder, die het Lies nooit in dank had afgenomen dat ze al vroeg uit huis trok. De vrouw voelde zich in de steek gelaten door haar oudste. Ze had erop gerekend dat Lies haar bleef steunen in de zorg voor haar zeven jongere zusjes en broertjes. De liefde had er anders over beslist. De liefde, die er mede voor zorgde dat ze in haar familie het zwarte schaap werd. Een beeld dat haar zussen en broers klakkeloos ingelepeld kregen. Dat zich voor de rest van hun leven in hun hoofd had vastgezet. De grote zus die hen in de steek had gelaten.

Omdat hij al zo een piepkleine familie heeft - zijn ouders waren al jaren overleden - besluit hij ook de enige zus die hij had, de zeven jaar oudere Ceciel, diens man Martijn en hun zoon Danny uit te nodigen. Danny, zijn petekind, met zijn, zo had hij opgevangen, intussen weer nieuwe, en veel jongere vriendin. Herman en Danny waren leeftijdsgenoten, hebben altijd goed met elkaar op kunnen schieten. Danny was indertijd een hele poos de beste vriend van Kim. Die apenstreken die Kim in zijn vroege puberteit tegenover zijn neef had uitgehaald? Voor Danny, een sterke persoonlijkheid en allesbehalve rancuneus, waren die al lang vergeten en vergeven. Kim en Herman zullen het in elk geval ten zeerste kunnen appreciëren dat ook Danny van de partij is, weet hij. Zelf wil hij zijn zus Cecile er ook graag bij.

Maar natuurlijk moet het een foto zijn waar ook Nena opstaat, denkt hij opeens. Nena was het troetelkind van Lies. Sinds haar dood hadden ze niet meer zoveel contact gehad. Een paar weken voor Lies stierf, trok Nena al in bij haar vriend. Haar pleegbroer Kim zag ze nog weleens, dat wist hij. Nena mocht in elk geval niet ontbreken op dat weekend, een bijeenkomst die toch vooral in het teken zal staan van Lies. Hoe had hij haar toch zo over het hoofd kunnen zien?

Hij slaakt een diepe zucht. Eén van opluchting nu, want meer dan twee derde van de albums kunnen zo al aan de kant.

Vrij snel stoot hij op een foto waarvan hij voelt dat die wel bruikbaar kan zijn.

Een opname, gemaakt op een feestje van oud op nieuw. Op de ommekant staat: *'Oudejaarsnacht, Nena: 14j, Kim: 30j., Herman:32j; papa:53 j., Lies 51j.'*

De twee vrouwen zitten, de mannen staan. Kim, gebogen, met zijn armen rond Nena, Nena met haar armen naar achteren, rond de nek van Kim. Hijzelf staat er op een bijna identieke manier als Kim bij, Lies knuffelend.

Voor een buitenstaander zouden ze haast als twee stelletjes kunnen overkomen, valt hem ineens op, aan de manier waarop de mannen om hun geliefden hangen. Bij Kim en Nena ging het natuurlijk alleen maar om een uiting van de goede manier waarmee ze met elkaar opschoten. Beetje ook de weerslag van de feest sfeer van oud op nieuw, van de glazen wijn die vooraf al gedronken waren. Ook Nena had, omdat het nieuwjaar was, eentje mogen meedrinken.

Herman bevindt zich tussen de twee 'stelletjes'. Rechtop, de armen gekruist. Streng en ernstig, het hoofd stijf houdend, pal in de lens kijkend. Herman die, zoals hij op de achterzijde geschreven had, op dat moment 32 was, staat er stoïcijns bij, als een soldaat. Was zijn oudste in de tijd ook niet aan de slag als portier van een discotheek? Als uitsmijter, of buitenwipper, zoals men dat pleegt te noemen. Herman staat er in elk geval bij als de man die erover waakt dat de feestelijkheden in het gezin Lotgiers in alle veiligheid plaatsvinden. Dat leek Herman op deze foto uit te stralen, de coole, stoere bodygard van de familie. Een man in wiens aanwezigheid je je op je gemak kon voelen. Herman ten voeten uit, denkt Adriaan. De foto was gemaakt door Lotte, de toenmalige vrouw van Kim. Nena was nog maar een goed jaar bij hen. Al gaf je haar op de foto zes- of zeventien, op dat moment was ze nog maar amper veertien geworden. Met haar indringende blauwe kijkers, die lange blonde lokken, haar gave gezichtje en haar slank figuurtje was ze op die leeftijd eigenlijk al een beeld van een vrouw, realiseert Adriaan zich. En dat er in feite veel van zijn Lies in dat meisje zat.

Een jaar eerder was ze bij hen gekomen. Het meisje dat er als kind al een heel parcours had opzitten, mijmert Adriaan.

Papa voedde haar op, haar grote held, een man die goed voor haar zorgde. Op haar zevende sloeg het noodlot toe, zijzelf kwam als bij wonder ongedeerd uit het verkeersongeval.

De jeugdrechter bracht het kind bij haar mama onder. Een onmogelijk verhaal. Hoeveel mannen dat ze daar zag passeren, voor een kind is dat funest. Voor Lies en hem compleet onbegrijpelijk dat er jeugdrechters zijn die zo'n lichtzinnige besluiten namen. Gaat daar dan niet steeds eerst een sociaal onderzoek aan vooraf, om te zien of het wel een geschikte omgeving is om het kind in op te laten groeien?

Haar mama zag Nena als een last, maakte daar naar haar toe ook geen geheim van. Het is maar door klachten van burens dat er schot in de zaak kwam. Goede mensen die het niet konden aanzien dat zo een jong kind moest verblijven bij een vrouw die niet naar haar omkeek omdat ze het te druk had met drinken. Met mannen aan de lopende band te ontvangen. Bij hoogdringendheid en in haar belang en veiligheid, besliste de jeugdrechter haar meteen in een instelling te plaatsen.

Het waren niet alleen instellingsmuren die ze zag tussen haar achtste en dertiende levensjaar, ze passeerde ook verschillende

pleeggezinnen. Altijd liep het daar fout, mede door haar moeilijk en opstandig gedrag. Volgens de uitleg van Nena zelf omdat ze rebelleerde tegen de pipo's die beslisten wie wel of niet in aanmerking kwam om als pleeggezin te fungeren. Pleeggezinnen waarin ze, naar eigen zeggen, stuk voor stuk negatieve ervaringen had. Gezinnen die helemaal niet dachten aan het geven van een goede opvoeding, warmte en veiligheid, maar enkel bekommerd waren om de vergoedingen op tijd op te strijken. En bovendien geïnteresseerd waren in de andere 'voordelen', die ze bij het kind zelf zochten, zoals Nena het ontzettend cynisch wist te omschrijven. In detail heeft ze daarover nooit willen treden, althans toch niet tegenover hem. Ze zei wel dat 'de dingen' die ze meegemaakt had, compleet haaks stonden op de intenties van de jeugdrechter, van wie ze dacht dat die precies de plicht had om kinderen tegen zulke praktijken te beschermen. Klachten daarover had ze leren inslikken. Als zelfs een jeugdrechter je niet gelooft, dan leer je snel dat er niets anders opzit dan je mond te houden, zei ze. *'Een ondankbaar schepsel dat met haar gefantaseerde leugens de mensen die het allerbeste met haar voorhadden, door het slijk probeerde te halen,'* zo werd ze eens genoemd door een oude grijsaard die, haar monsterend vanboven zijn duur leesbrilletje, haar getuigenis had zitten aanhoren als was zij het verschrikkelijkste wat hij ooit in zijn rechters carrière had meegemaakt. Het allerbelangrijkste vond ze telkens dat ze uit de ellende weg was, en weer naar de instelling mocht. Toen Lies, overbezorgd en geschokt, opmerkte dat er na haar, met wat er dan ook precies allemaal gebeurd mocht zijn, dat pleeggezin terug slachtoffers zou maken, antwoordde Nena koelbloedig dat dat haar zaak niet meer was. Ze had het aangekaart bij de jeugdrechter, meer kon ze echt niet doen, zo vatte ze het samen.

'Als je elke seconde in de weer bent met te overleven, kan je niet aan anderen denken. Het is ieder voor zich, er valt jezelf dan niets te verwijten.'

Harde woorden, uit de mond van een nog zo jong iemand. De hele last die ze meesleurde, wat ze dan ook mocht doorstaan hebben, maakte van haar een allesbehalve makkelijk kind.

God ja, wat was hij overdonderd, de dag waarop Lies ineens kwam aandraven met haar wens om een pleegkind in huis te nemen. Met haar (intussen parttime) baan als bibliothecaresse viel dat goed te combineren, vond ze. Hij had het er ontzettend moeilijk mee, met

dat plan van haar. Maar vanaf het ogenblik waarop bleek dat ze zich echt op dat voornemen gefixeerd had, steunde hij haar voluit. Zo was hij wel. Had hij een keuze? In de contacten met de jeugdrechter en de andere instanties die ermee te maken hadden, stelde hij zich heel gemotiveerd op, klaar om die nieuwe rol, die van toegewijd pleegvader, op zich te nemen. Wat geforceerd misschien, zo voelde het toch voor hemzelf aan. Een andere houding had Lies hem niet in dank afgenomen, dat wist hij. Meer zelfs, nog altijd durft hij er niet aan denken welke consequenties het kon hebben gehad. Want een einde van hun relatie, door welke aanleiding dan ook, was het laatste, het vreselijkste wat hem had kunnen overkomen. Dat bleek een jaar geleden nog maar eens...

Lies heeft zich steeds met volle overgave over Nena en haar opvoeding ontfermd. Twee knuffelbeertjes waren het, onder elkaar. Terwijl anderzijds tussen hem en dat meisje steeds een zekere afstand bleef. Hoewel hij zich in alles uitsloofde om haar het gevoel te geven dat ze welkom was, dat ze als een dochter voor hem was. Maar beiden voelden ze aan dat het zo niet was, dat het om een wens ging, niet om de waarheid. Met haar was het nu eenmaal anders dan met zijn twee zonen, met wie hij wel een hechte band voelde. Met zijn oudste onmiskenbaar, maar ook Kim bleef een kind van hem. Nena daarentegen had er al een heel eigen bestaan opzitten op het moment dat zij bij hen kwam. Dat alleen al bleef een verschil maken. Zij bleef, voor hem, een vreemde eend in de bijt.

Voor zijn vrouw was Nena in feite de dochter waar ze altijd op had gehoopt. De dochter waar zij, en ook hij, zo fel naar verlangd hadden nadat ze voor de tweede keer zwanger bleek. De dochter ook, waar ze naar uitkeken, bij haar derde zwangerschap, die abrupt eindigde in een vroege en voor hen beiden emotioneel zwaar om dragen miskraam.

Daarna besloten ze om het te houden bij hun twee kinderen, het getal dat ze voor hun huwelijk beiden in gedachten hadden. Dat het niet de mix meisje/jongen was, zoals verhoopt, dat was nu eenmaal zo, ze konden niet anders dan zich daarbij neer te leggen.

Tot zes jaar geleden dan, toen Lies er op haar eentje voor gezorgd had dat ze ineens toch haar dochter had.

Nena, die na een tijd dan alsnog haar draai bij hen vond. Geen makkelijke periode. Moeilijke momenten. Opstandig. Maar wat wil

je, overdenkt Adriaan die beginperiode. Zij sleurde, op die jonge leeftijd, al een heel verleden met zich mee.

Losbandig is misschien een groot woord. Hoewel. Een magneet voor jongens. Lies die duidelijk grenzen moest afbakenen voor haar. Allesbehalve een fluitje van een cent. Lies wist al snel dat je haar niet te veel regels en wetten moest stellen, ze was niet het type meisje dat zich een strak keurslijf liet aanmeten. Toch was het nodig, en lukte het Lies op haar manier om Nena bij te brengen hoe ze zich bijvoorbeeld diende te gedragen naar jongens toe. Dat het niet om normaal en aanvaard gedrag ging om als meisje, bij iedere knappe jongen die haar benaderde, op een *losse* manier om te gaan, zoals zij deed. Dat ze moest leren bij het andere geslacht het respect af te dwingen dat ze verdiende, want dat ze dat anders nooit zou krijgen.

Plots schiet Adriaan dat ene moment te binnen, toen ze - en hij vraagt zich af of ze toen al wel vijftien was - ineens thuiskwam met een kerel die ze als haar geliefde voorstelde: een man die potdorie meer dan vijftien jaar ouder was. Hoe Lies en hij in alle staten waren. Nena was op dat moment nog niet zover dat zij aanvoelde, en besepte, dat zoiets niet kon. Het gesprek dat hij met die man had, leverde voldoening op. Het was een wat wereldvreemde vent, een oude hippie, maar wel iemand zonder echt slechte intenties, iets waar ze allebei zo bevreesd voor waren geweest. De man had gedacht dat ze er al zeventien was. Nena gaf ook direct toe dat zij hem in die waan had gelaten, uit vrees dat hij haar anders geen kans zou hebben gegeven. Een man die, naar verluidt, op café de jonge meiden niet van zich af kon houden. Uiteindelijk zag die kerel in dat het leeftijdsverschil te groot was, en dat Lies en hij zoiets als pleeggezin niet konden tolereren. Hij verbond zich ertoe om geen contact meer met haar te hebben, een afspraak waar hij zich dan ook, toch bij zijn weten, aan gehouden heeft.

In gedachten doorloopt Adriaan hoe Nena dan, niet veel later, wellicht om te rebelleren en te choqueren, zo dachten ze, met een vriendin thuiskwam van wie ze zei dat het haar *lief* was. Ze had er ook daadwerkelijk een relatie mee. Jongens mochten in geen geval logeren, die lijn was voor Nena bij haar komst al meteen uitgezet. Vriendinnetjes wel. Er waren al verschillende meisjes blijven slapen, niemand had daar een probleem mee, Lies zag het eerder als een positieve noot in haar ontwikkeling.

Nu lagen de zaken anders: Shana, zo heette het meisje, was niet alleen een vriendin, het was ook het lief van haar. Na een lang

gesprek met Lies, die pro en contra deskundig afgewogen had, kreeg Nena toch de toestemming dat Shana mocht blijven slapen. Ze was wel wat ouder, juist geen twee jaar, op dat punt zagen hij en Lies geen probleem. Adriaan wist dat Lies met de schrik zat dat Nena een verbod ging interpreteren als een niet aanvaarden van haar lesbische geaardheid die ze plots maar op een zo moedige en eerlijke manier geopenbaard had. In eerste instantie bleek Shana bovendien een heel aardige en sympathieke jonge vrouw te zijn. Per slot van rekening waren Lies en hij ontzettend blij dat Nena Shana had leren kennen, want dat betekende ook dat de fase van het experimenteergedrag met jongens, dat bij momenten erg zwaar uit de hand dreigde te lopen, daarmee uiteindelijk een eindpunt kreeg.

Nena lesbisch, Lies en hij hadden er vrede mee. Tot ze, op haar zeventiende, en Shana was nog maar pas blijven slapen, ineens afkwam met... alweer een rijpere man. Iemand van twaalf jaar ouder. Een kunstenaar, maar een kerel van wie je voelde dat je hem kon vertrouwen. Intussen was ze zelf al zoveel jaren rijper, en verstandiger, en de liefde die tussen beiden vonkte, was intens.

Haar die relatie verbieden? Het enige wat daarvan het resultaat zou zijn, zo vreesde Lies, was dat ze zich zou afzetten tegen haar en dat ze haar definitief kwijt zou zijn. Lies dacht, in tegenstelling tot hij, nogal progressief in die dingen.

Shana was nog verschillende keren langsgesproken, dat meisje was er het hart van in. Smeekte Nena om hun relatie nog een kans te geven.

Maar Nena pookte nog maar voor één iemand. Greg, zo heette haar nieuwe vlam.

Een goede week voor de dood van Lies trok ze bij hem in. En als hij die laatste ontwikkeling in beschouwing neemt, kan Adriaan alleen maar zeggen dat het goed was dat ze Greg tegen het lijf liep. Die man gaf haar structuur, maakte haar rustiger. De kunstenaar bleek een artiest in het temmen van opstandige pleegdochters, want hij kreeg de wildebras in haar ingetoomd.

De persoon met wie ze nu het leven deelt, is een telg van een rijke, aristocratische familie. Het wereldje van het uiterlijk schijnvertoon en de nette maniertjes. *Schijtvolk van de hogere klasse*, zoals Nena het zei, voor dat ze Greg leerde kennen. Een hogere klasse waar zij steeds fel op afgegeven had. Ze woont nog altijd bij hem samen, al maakt Adriaan zich toch zorgen of zij zich wel thuis gaat blijven

voelen in dat milieu van, zoals zij het altijd zei, *schijtvolk*, waaruit haar vriend stamt.

Hij staart naar hoe ze op de foto staat. Een meisje zoals iedere vader zich een dochter droomt. Van looks dan toch, niet de bagage die ze bij haar komst al bij zich had en loodzwaar om dragen was. Ervaringen die ze als kind had moeten doorstaan en die maakten dat ze bij hen een vreemde eend in de bijt bleef. Geen kind van zichzelf, van eigen vlees en bloed.

Maar Adriaan, en hij ziet haar zitten, omarmd door zijn jongste zoon, moet voor zichzelf wel toegeven dat het een heel bevallig en mooi meisje is. Hij denkt opnieuw, aan die ene keer, toen hij nietsvermoedend de badkamer binnenging voor een scheerbeurt. Zij stond daar ineens te douchen, open en bloot, het douchegordijn niet dichtgeschoven. Hoe hij dan, geschrokken als wat, vliegensvlug terug de deur dichttrok. De indringer die hij zich op dat moment voelde, invallend in haar privacy. En dat hij die deur wel snel moest dichttrekken, met wat hij gezien had, van haar, om geen slapende honden wakker te maken. Want hoe verleidelijk was ze dan wel, zoals zij er stond, onder de waterstralen? Vanachter de deur had hij haar boos, maar toch vooral geschrokken, toegeroepen of ze in het vervolg a.u.b. de deur van de badkamer op slot kon doen.

Met Kim had ze een goede band. Op een of andere manier hadden ze elkaar snel gevonden. Het was iets mysterieus, tussen die twee. Niet dat ze samen wat hadden, in de zin van je-weet-wel-wat, maar ze gaven hem steeds het gevoel alsof ze samen een geheim deelden. Dingen die zij hem toevertrouwd had. En vice versa.

Kim, die voor een krant de internetberichtgeving verzorgde, sprong na zijn shift vaak even binnen om met haar te kletsen.

Kim was de introverte in hun gezin, maar het viel op dat, toen Nena er kwam wonen, hij haar niet enkel meteen aanvaarde, maar dat het tussen die twee ook onmiddellijk klikte. Niet dat Kim zich liet leiden door, zeg maar de vrouwelijke troeven die Nena in huis had, want ja, zij was en is een bloedmooie jonge vrouw. De charmes waarmee ze Kim inpalmde, lagen aan haar binnenkant. Kim, gevoelig als hij is, was bekommerd om haar, ook hij wist dat ze moeilijke jaren achter zich had. Het was zijn kleine pleegzus over wie hij zich ontfermde. Adriaan vermoedt zelfs dat zij hem als een soort oom zag, een oom die ze nooit gekend had.

Urenlang konden die twee in een hoekje, of op haar kamer zitten praten. Hij had totaal geen idee over wat hun gesprekken gingen, maar dat hij ook met zijn kleine en grote zorgen bij haar terecht kon, dat was wel duidelijk.

De aandacht en warmte die Lies haar gaf, kreeg ze, op een andere manier dan, ook in hoge mate van hem. Het waren twee grote knuffelaars. Zelfs Lotte, zijn vrouw, die het er in het begin toch wel wat moeilijk mee had, stoorde zich al na een poos niet meer als die twee naast haar op de bank elkaar zacht liefkozend beetpakten. Als grote broer en kleine zus. Twee kleine dartele puppy's. In hoeverre dat Lotte er zich écht mee kon verzoenen, en of Nena dan toch aan de oorsprong lag van hun scheiding, daarover had Kim zich altijd op de vlakte gehouden. Maar zelf is Adriaan er nu nog altijd van overtuigd dat het er niets mee te maken had.

Of weinig.

Herman en Nena. Adriaan zucht als hij aan hen denkt. Een heel ander verhaal. Als ze beiden samen thuis waren, hing er een vreemde en ondraaglijke spanning in de lucht. Woorden wisselden ze niet, Herman negeerde haar compleet.

Van haar kant zat ze naar hem toe vol wantrouwen. Dat had ze Adriaan ook eens met zoveel woorden gezegd. Misschien dat ze zich onbewust liet afschrikken door zijn macholook, een pantser waarvan Adriaan wist dat er een piepklein hartje achter schuil ging. Als je al op iemand kon rekenen, dan was het Herman wel.

Herman die op zijn beurt de grootste moeite had met de plotse aanwezig van een jong meisje, in het huis waarin hij opgegroeid was. De beslissing die zijn mama nam, heeft hij nooit kunnen aanvaarden. Hij deed weinig moeite om dat te verbergen, zeker niet naar Nena toe. Hoewel zij een streling voor het oog was en hij als man voldoende reden had om trots te zijn om zo een pleegzusje te hebben, zoals zijn jongere broer wel deed, boterde het langs geen kanten tussen hen. Was het, kennelijk omdat ze zo knap was, dat hij, door zijn gezicht dat niet echt aan het schoonheidsideaal beantwoordde, nog minder zelfvertrouwen kreeg? Of had ze hem ooit een opmerking gemaakt over zijn lelijk zijn, wat hem diep gekwetst had en zijn houding achteraf begrijpelijk maakte? Nena kennende, denkt Adriaan dat dit laatste een plausible verklaring kan zijn. Adriaan is er natuurlijk niet honderd procent zeker van dat het zo verlopen is, toch is zijn vermoeden sterk. Precies zoals de

woede die hij op dat punt voor Nena voelt. Want Herman, zijn oudste, had het zo al niet gemakkelijk.

Op een onbewaakt moment, Adriaan was toen met haar alleen thuis, had Nena zich eens laten ontvallen dat ze Herman een verschrikkelijk lelijke vent vond. Hij liep vol verontwaardiging, en had excuses van haar geëist. Dat ze blij mocht zijn dat Lies haar had opgevangen, en dat hij zulke uitspraken van haar niet op prijs stelde. Dat zijn zonen boven alles stonden en heilig waren voor hem. En dat het niet hoorde dat een meisje uit een instelling hem kwam uitdagen door zulke dingen over een van hen te komen vertellen. Dat ze al blij mocht zijn en haar dankbaarheid mocht tonen dat Lies zo goed geweest was om haar op te vangen. Dat het, als het van hem had afgehangen, allemaal niet waar was geweest want dat je met *instellingskinderen* alleen maar ellende in huis haalt.

Adriaan weet nog goed hoe hij op zijn benen stond te trillen van woede. Hoe hij zich moest inhouden om haar geen veeg rond de oren te geven.

Nena legde snel uit dat ze het helemaal niet op het fysieke voorkomen van Herman doelde, maar dat zoals ze het zei het was zoals ze het aanvoelde: dat Herman van inborst, in haar ogen dan, niet zo een goed mens was. Dat hij hatelijk deed tegenover haar, en haar negeerde. Haar constant liet voelen dat ze niet gewenst was. Dat ze ergens ook schrik had van hem, een vrees die vaag was maar toch staag aanwezig en die ze voor de rest niet kon uitleggen.

Hij begreep haar wel, natuurlijk wist iedereen dat Herman het moeilijk bleef hebben met de beslissing van Lies. Adriaan had toen Nena in haar armen gedrukt, ze hadden lang geknuffeld, nadat hij zich uitdrukkelijk verontschuldigd had. Hij was zo ongelooflijk blij en opgelucht dat hij zich had kunnen inhouden en haar geen aframmeling had gegeven. Sindsdien zat hij met schuldgevoelens tegenover haar. Dat van 'dat instellingskind', dat had hij nooit mogen zeggen. Hij had er haar diep mee gekrenkt, dat was toen al meteen duidelijk gebleken.

Maar toch, zit hij te piekeren, blijft hij, ook nu weer, nog altijd met twijfels zitten. Over de dingen die ze Herman ooit moet hebben gezegd. En waarmee hij hem diep geschoffeerd had. Dat kan toch niet anders, alles in de houding van Herman gaf aan dat er ooit wel wat gebeurd was! Zijn intuïtie geeft het ook aan, in alles. Het is iets wat hij haar dan ook verschrikkelijk kwalijk neemt. Was Nena niet komen opduiken in hun gezin, dan had Herman zich nooit zo

ongelukkig gevoeld. Dat was wel een zekerheid. Ze droeg een onbetwistbare verantwoordelijkheid voor de verschrikkelijke jaren die zijn oudste doorstaan had, toen ze bij hen thuis verbleef. Als gastkind had ze op dat punt gefaald tegenover een van zijn bloedeigen kinderen. Zij was en bleef een vreemde eend in de bijt. Eentje die het geluk van zijn zoon kwam verpesten. Het feit dat ze met Kim onder een hoedje leek te spelen, zei wel genoeg. Over Kim, over haar. Ook hijzelf voelde zich hierin naar Herman toe mislukt, omdat hij Lies zo snel haar zin had gegeven.

Hij had er lange gesprekken over gevoerd met Herman. Herman wist dat hij het zelf ook moeilijk had met de beslissing van mama, het in huis halen van een pleegkind, die met niets meer uit haar hoofd viel te praten. Dat vrouwen nu eenmaal hun eigen willetje hebben, en dat er je als man soms niets anders restte dan die te ondergaan.

Hij had Herman aan zijn verstand proberen te brengen dat het ook voor hemzelf aanpassen was en bleef. Elke dag dat je opstaat, een vreemde in huis. Nooit meer eens het moment ervaren dat je alleen bent. Het gevoel ondergaan dat je eigen huis voor jezelf geen thuis meer is. Je constant bespied wetend door de twee ogen van een wildvreemd kind. En dat, sinds ze er was, alle aandacht van zijn moeder naar dat kind uitging. Dat dat instellingskind, zoals Herman haar altijd noemde, al haar energie opeiste. Dat hij, met verre achterstand, op de tweede plaats volgde. Dat hij zich verdomd in zijn eigen huis opgesloten voelde, gedomineerd door twee vrouwen. Maar dat er niets anders opzat dan er zich bij neer te leggen. Dat Herman, die alleen woonde en dit alles niet eens diende te doorstaan, dat ook moest doen. Hij zei Herman dat niemand volmaakt is, en dat mama ook maar een mens is, met haar kleine kantjes en de verkeerde beslissingen die ze nam. Een mens, met een groot hart. Voor Nena dan. Maar dat zij daarbij geen aandacht had voor hoe hij zich dan bij dit alles zou voelen, en vooral, of haar kinderen haar plannen wel konden aanvaarden.

In al die lange gesprekken die ze voerden, bleken al vroeg twee vaststellingen zeker. Dat Herman zwaar teleurgesteld was in zijn mama, en dat hij nooit of te nimmer Nena als zijn pleegzusje zou aanvaarden.

‘Ik dat instellingskind accepteren?’ lachte hij dan, met een grijns op zijn mond waarvan Adriaan wist dat hij die enkel maar had als hij zich diep beledigd voelde.

‘Ik val nog liever dood dan dat te doen.’

Ach, hij had toch zo te doen met de gekwelde geest die Herman door heel dat gebeuren was. En hij begreep hem ten volle. Zelf moet hij, als hij open kaart speelde, voor zichzelf toegeven dat hij ook diep gefrustreerd was geweest door haar aanwezigheid, die zes jaren in beslag had genomen. Nena, die niet bepaald op haar mondje gevallen was. Je kan haar zelfs uitgekookt noemen, concludeert Adriaan. En die momenten waarop ze heel naïef overkwam, waren ook stuk voor stuk beredeneerd, een pose die ze aannam, een valstrik die ze spande en waar elke buitenstaander met open ogen intuïmelde. Zo jong was ze nog maar, maar zo gehaaid al.

Adriaan legt er de andere foto naast. Die met zijn oudste zoon in bermuda. De stoere bink op het strand. Hij ziet ze nog zo voor hem, de meisjes, bakvisjes, vriendinnetjes die, arm in arm, heen en weer flaneerden, niet voor zijn jongste, maar met hun verlegen doch bewonderende blikken gericht op zijn oudste. Hoe ze als ingetogen vlintertjes dansten voor dat mooie gespierde lichaam dat Herman had. Hoe hij, dat alles vanuit zijn strandzetel gadeslaand, met ingehouden trots lag te genieten. Natuurlijk wist Herman van die meisjesogen die naar hem loerden, natuurlijk stelde hij dat op prijs: hoe zou je zelf zijn, als jongen van veertien?

In zijn tienerjaren had Herman een paar keren een liefde gehad. Maar het duurde nooit lang en liep altijd af met een sisser. Steeds was het zijn zoon geweest die in de klappen deelde. De bons kreeg, een bons die dagen, soms weken bleef natrillen. Dan merkte Adriaan hoe in dat stoere lichaam van Herman een hoop verdriet en ellende samenbalden. Dat er in dat macholijf eigenlijk nog maar een klein kind zat. Het kind dat, overmand door verdriet, in iedere mens, hoe jong of oud ook, de bovenhand krijgt. Amper een goed jaar geleden had Adriaan het zelf nog ondervonden.

Het deed hem verschrikkelijk veel pijn, zo zijn oudste te zien lijden, onder het leed dat die meisjes hem aandeden. Adriaan zat met de vrees dat het iedere keer opnieuw zo zou aflopen. Herman van verder onheil, van groot hartsverdriet vrijwaren, dat is wat hij beoogde. Zijn oudste was dan ook nog zo jong, te jong om hem zo te zien wegwijnen onder die smart. Hij wilde dat hij zich de eerste jaren niet meer verder inliet met meisjes. Want dat liep toch maar verkeerd af.

De pijnlijke, ronduit schandalige, zeg maar diep vernederende manier waarop die meisjes hem telkens aan de kant schoven: Herman was daar zeer openhartig over tijdens hun lange gesprekken. Het luchtte de jongen zichtbaar op. Gesprekken waarin hij als vader alles uit de kast haalde om hem zo goed mogelijk te troosten. Hem opnieuw moed in te praten.

Herman vond meisjes de meest gemene, lage en hatelijke schepsels die er op aarde rondliepen. Zijn oudste was hard in zijn oordeel. Voor Adriaan was dat, vanuit het oogpunt van zijn oudste, niet meer dan begrijpelijk. Hij vond dat hij in de gegeven context niet anders kon dan hem naar zijn mond te praten. Alleen al om hem voor de eerstvolgende jaren te behoeden voor verder ongeluk. Om hem aan het verstand te brengen dat ze zijn aandacht niet waard waren.

‘Omdat ze zo vals en gemeen zijn?’ vroeg Herman dan.

Hij had geantwoord dat meisjes mooi konden zijn, en jongens het hoofd op hol konden laten slaan. Dat zoiets een natuurlijk proces was maar dat hij zich door hen niet meer in die val moest laten lopen.

Hij had proberen uit te leggen dat meisjes, en zeker met wie hij te maken had, zich van langs de buitenkant als mooie schepsels kunnen tonen maar vanbinnen zeer gemeen, vals en laaghartig konden zijn. Hem verder moed inpratend, had hij hem gezegd dat hij zich, als jongen, daarboven moest plaatsen. Dat hij eenmaal op een hoger niveau stond en dat meisjes, in hoe ze zich echt gedroegen, niet eens aan zijn enkels reikten. Adriaan poogde hem aan zijn verstand te brengen dat hij van zich af moest leren bijten. Dat hij veel sterker in zijn schoenen stond dan dat zwakke geslacht. Dat ze eenvoudigweg zijn aandacht niet verdienden. Dat hij zich eindelijk moest gaan opstellen waar zijn plek was, met name ver boven hen, boven die spottende en giechelende kinderachtigheid van hen.

Het enige wat Adriaan voor ogen had, was Herman ermee op te peppen. De jongen die ook wel verstandig genoeg was om te weten wat hij er precies mee bedoelde.

Adriaan wilde dat zijn zoon zich weer ten volle concentreerde op zichzelf, zijn sporten, die studies van hem. Zijn vrienden.

Hij legde hem uit dat hij eigenlijk veel meer had aan die goede vrienden van hem, die hem wel steunden en die hij in alles kon vertrouwen. Ze waren oneindig veel belangrijker dan zo een nietszeggend liefje dat je achteraf toch maar niets dan ellende en